

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

PODSEKRETARZ STANU
Katarzyna Nowakowska

DPS-V.070.314.2024
Warszawa, dnia 16 października 2024 r.

Pan
Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Ministrze,
odpowiadając na pismo znak: III.7065.375.2024.JA z dnia 3 października 2024 r. przedstawiam poniższe stanowisko.

Zgodnie z art. 19 pkt 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024, poz. 1283 z późn. zm.) do realizacji działań w zakresie interwencji kryzysowej wyznaczone zostały powiaty, do zadań których należy prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej. Decyzja w zakresie sposobu realizacji tego zadania należy do samorządu. Jeżeli powiat nie prowadzi samodzielnie tego typu placówek, może zlecić ich prowadzenie podmiotowi niepublicznemu, który działa w tym zakresie na jego terenie lub podpisać porozumienie z inną jednostką samorządu terytorialnego w celu zabezpieczenia realizacji tego zadania.

Z danych ze sprawozdań MRPiPS-06 wynika, że w roku 2023 w całej Polsce funkcjonowało 170 ośrodków interwencji kryzysowej. Występujące na terenie poszczególnych powiatów potrzeby w zakresie zapewnienia schronienia i specjalistycznego wsparcia w ośrodkach interwencji kryzysowej mogą być różne. Niemniej jednak w opinii Ministerstwa samorządy powinny być organizacyjnie przygotowane na wystąpienie potrzeb w tym zakresie, bowiem osobom znajdującym się w stanie kryzysu przysługuje prawo do uzyskania schronienia w wyspecjalizowanej placówce.

Biorąc pod uwagę powyższe, Ministerstwo występowało do starostów powiatów zwracając uwagę na potrzebę zabezpieczenia w wystarczającym stopniu realizacji przedmiotowych zadań publicznych, przypominając o konieczności realizacji wsparcia w formie interwencji kryzysowej w takim wymiarze i zakresie, aby każda osoba dotknięta zdarzeniem losowym lub inną sytuacją kryzysową miała możliwość wsparcia w formie schronienia, świadczonego przez dedykowane do tych zadań specjalistyczne placówki, jakimi są ośrodki interwencji kryzysowej, a tym samym wywiązywanie się przez samorządy powiatowe z realizacji ustawowo im przypisanych zadań.

Ministerstwo zwracało się również do wszystkich wojewodów, aby w planach kontroli jednostek pomocy społecznej szczebla powiatowego uwzględniano zagadnienia dotyczące sposobu zapewnienia usług dla osób w kryzysie.

Wyjaśniam również, że obecne przepisy ustawy o pomocy społecznej nie delegują na Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej obowiązku wydania rozporządzenia w zakresie standardów funkcjonowania ośrodków interwencji kryzysowej. Prowadzenie ośrodków jest zadaniem własnym samorządów powiatowych i w opinii resortu dotychczasowe

pozostawienie jednostkom samorządu terytorialnego swobody w zakresie określenia sposobu realizacji przedmiotowego zadania wydawało się zasadne.

Niemniej jednak Ministerstwo zdecydowało się na podjęcie prac nad opracowaniem standardów udzielania wsparcia w formie interwencji kryzysowej w ramach jednego z projektów niekonkurencyjnych realizowanych przez Ministerstwo w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027. Jednym z zadań projektu realizowanego w ramach FERS pod nazwą: „Wsparcie instytucji zajmujących się pomocą i integracją społeczną” będzie opracowanie standardu kształcenia kadr udzielających wsparcia w ramach interwencji kryzysowej, w tym: wypracowanie modelowych procedur wsparcia osób w kryzysie oraz wypracowanie procedur funkcjonowania ośrodków interwencji kryzysowej w zakresie standardu usług świadczonych przez te ośrodki. Wypracowane w ramach projektu standardy posłużą do dalszych analiz regulacji prawnych w tym obszarze.

Odnosząc się do poruszanej w piśmie kwestii wynagrodzeń pracowników ośrodków interwencji kryzysowej wyjaśniam, że ustawą z dnia 26 kwietnia 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw, wprowadzono zmiany zakładające możliwość przyjmowania programów rządowych, które umożliwiają dofinansowanie samorządom wynagrodzeń pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej.

Na tej podstawie Uchwałą Rady Ministrów nr 62 z dnia 19 czerwca 2024 r. przyjęto rządowy program „Dofinansowania wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”. W ramach Programu zatrudnieni na podstawie umowy o pracę pracownicy ośrodków interwencji kryzysowej nabyli prawo do dodatku motywacyjnego w wysokości 1000 zł brutto miesięcznie w okresie od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.

Informuję również, iż zarządzeniem nr 24 Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 czerwca 2024 r. powołany został Zespół do spraw reformy systemu pomocy społecznej jako organ opiniodawczo-doradczy Ministra Rodziny.

Do zadań Zespołu, w skład którego weszli zarówno eksperci jak i praktycy, będzie należało dokonanie analizy i oceny skuteczności i adekwatności istniejących rozwiązań w ramach systemu pomocy społecznej w Polsce, dostępności świadczeń, usług i innych form wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej oraz sytuacji pracowników systemu pomocy społecznej i na tej podstawie opracowanie propozycji rozwiązań systemowych i prawnych reformujących system pomocy społecznej.

Jednym ze szczególnych obszarów pracy Zespołu jest interwencja kryzysowa.

Członkowie ww. zespołu wraz z departamentem merytorycznym analizują w ramach swojej pracy poruszone przez RPO sprawy pod kątem możliwości do wdrożenia pilnych zmian legislacyjnych oraz zmian systemowych.

Z wyrazami szacunku
Katarzyna Nowakowska
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/